

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน
กรณีศึกษาตำบลไทรทอง อำเภอลองหาด จังหวัดสระแก้ว¹

Factors as Effect to Success of Community Based Tourism :
A Case Study of Saithong Subdistrict, Khlonghat District, Sakaeo Province

ศุภานันท์ ผลศิริ²

บทคัดย่อ

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาตำบลไทรทอง อำเภอลองหาด จังหวัดสระแก้ว การศึกษานี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรตำบลไทรทอง คิดสัดส่วน โดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1970)³ ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 345 คน โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.26 มีอายุตั้งแต่ 40 - 49 ปี ร้อยละ 23.19 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 33.33 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ที่ 5,001 - 10,000 บาท ร้อยละ 38.84 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 38.55 และมีระยะเวลาที่อยู่ในชุมชน 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 69.27

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ คือ ด้านการจัดการรายได้และผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และด้านศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11

ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ด้านศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยว และด้านการจัดการรายได้และผลประโยชน์ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาตำบลไทรทอง อำเภอลองหาด จังหวัดสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวโดยชุมชน, ความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน, ตำบลไทรทอง

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาตำบลไทรทอง อำเภอลองหาด จังหวัดสระแก้ว

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโทหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ คณะรัฐศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ด้วยค่าความคลาดเคลื่อน 0.05

Abstract

This study has a purpose To study factors as effect to success of Community Based Tourism : A Case Study of Saithong subdistrict, Khlonghat district, Sakaeo province. This study is an quantitative research by using the questionnaires to collect data. The samples are: The personnel under Saithong subdistrict about 345 people. Using the Stratified sampling. The statistics used to analyze data include: Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, and Correlation Coefficient to test the relationship between independent variables and based variables.

The results of the study showed that the most of respondents were female 58.26 percentage, age 40 - 49 years old were 23.19 percentage, primary school education or under were 33.33 percentage, Average monthly income is 5,001-10,000 baht were 38.84 percentage, employee were 38.55 percentage, and period of time in community more than 21 years were 69.27 percentage.

The results of analysis of the level of opinions about operational efficacy. Overall is the high level. In terms of revenue and beneficial management, the average value was 4.18, in terms of community participation, the mean of 4.14, role and leadership of community leader, the mean of 4.12 and the potentiality of tourism area, has a mean of 4.11.

Hypothesis test a result about the internal motivation factors as effect to success of Community Based Tourism : A case study of Saithong subdistrict, Khlonghat district, Sakaeo province. It was concluded that community participation, role and leadership of community leader, potentiality of tourism area and revenue and beneficial management influencing the success of Community Based Tourism : A case study of Saithong subdistrict, Khlonghat district, Sakaeo province. The statistically significant at a level of 0.05

Keywords : Community Based Tourism, Success of Community Based Tourism, Saithong subdistrict

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังพัฒนาในหลายๆ ประเทศรวมถึงประเทศไทย นั้น ต่างมุ่งหวังให้การท่องเที่ยวเป็นจักรเฟืองในสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการชุมชน ด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น เป็นภาคบุกเบิกที่จะนำผลประโยชน์ทั้งหลายมาสู่ระบบเศรษฐกิจหลักของประเทศด้วยการลงทุนที่ไม่สูงนัก โดยหวังว่าการท่องเที่ยวจะดึงดูดรายได้เข้าประเทศ ที่สำคัญคือทำให้

คนในท้องถิ่นมีงานทำและมีรายได้มากยิ่งขึ้น การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา ได้สะท้อนให้เห็นความสำเร็จของการเติบโตในเชิงปริมาณทั้งนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว

เมื่อการท่องเที่ยวก้าวสู่การเป็นอุตสาหกรรมเต็มตัว ทำให้ประเทศต่าง ๆ ได้ใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เช่นเดียวกับประเทศไทย ภาครัฐมีนโยบายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ และนักท่องเที่ยวชาวไทยมาเที่ยวเมืองไทย โดยภาครัฐใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวมีความสนใจอยากกลับมาท่องเที่ยวเดิม (Sarabol, S. & et al., 2003: 29 - 30) นอกจากนี้ภาครัฐมีการออกนโยบายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว แต่นโยบายอย่างนั้นก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากบางโครงการไม่ได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพราะแท้ที่จริงแล้วการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การทำให้คนในชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่อยากพัฒนาชุมชนของตนเองให้ดีขึ้น นั่นคือสิ่งที่ภาครัฐควรตระหนักถึง (Suansri, P., 2003: 179)

การท่องเที่ยวโดยชุมชน จึงเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่สำคัญ โดยคนในชุมชนสามารถกำหนดทิศทางและจัดการชุมชน และคนในชุมชนมีบทบาทในการเป็นเจ้าของทรัพยากร มีสิทธิ์จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ดังนั้นในฐานะเจ้าของพื้นที่ การเข้ามามีมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนด้านการท่องเที่ยว ในการตัดสินใจและกำหนดนโยบายจึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง (Wiboonsirichai, 2004) เพื่อให้ประชาชนได้เล็งเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม และตระหนักถึงการดูแลทรัพยากรในชุมชนของตนเอง ทั้งนี้วัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวจะต้องมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับต่าง ๆ กล่าวคือ เน้นความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ส่วนวัตถุประสงค์รองจะเน้นด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยมุ่งที่จะอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนขนบธรรมเนียมอันดีงามและโบราณสถานต่าง ๆ จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ประเทศไทยจึงเป็นประเทศเป้าหมายที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจที่จะเดินทางมาพักผ่อน เนื่องจากมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่โดดเด่น มีการเดินทางที่สะดวกสบาย ปลอดภัย และเป็นศูนย์กลางในหลายๆด้าน อาทิ ศูนย์กลางการบิน ศูนย์กลางสุขภาพ แห่งเอเชียและศูนย์กลางสปา (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว, 2551: 1) รวมถึงการเป็นศูนย์กลางในการผลิตอาหารทาง การเกษตร เป็นต้น

การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนจึงถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยวโดยชุมชน และเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน แต่อย่างไรก็ตามนโยบายภาครัฐที่เน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยว ก็ยังไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จจากการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้ จึง

ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อที่จะศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่จะทำให้เกิดความสำเร็จจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในตำบลไทรทอง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว

คำถามในการวิจัย

ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชนกรณีศึกษาตำบลไทรทอง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

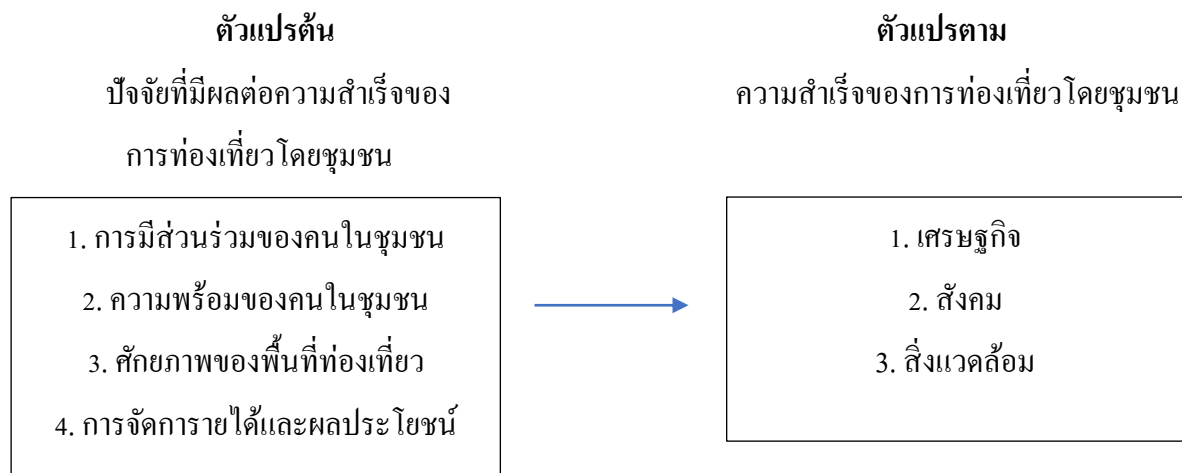
เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาตำบลไทรทอง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาตำบลไทรทอง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับ การท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับ ความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน
  - 2.1 การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน
  - 2.2 บทบาทของผู้นำชุมชน
  - 2.3 ศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยว
  - 2.4 การจัดการรายได้และผลประโยชน์
3. ผลกระทบจากความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน
4. ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานที่ศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต้น และตัวแปรตาม
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาตำบลไทรทอง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ประชากรตำบลไทรทอง อายุ 18 - 70 ปี รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,508 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรตำบลไทรทอง คัดสรรส่วน โดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1970) กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ด้วยค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 เมื่อแทนค่าในสูตรของ Taro Yamane แล้วได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 345 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบไปด้วย 2 ปัจจัย

1) ปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น 7 ข้อ

- 1.1) เพศ
- 1.2) อายุ
- 1.3) ระดับการศึกษา
- 1.4) รายได้
- 1.5) อาชีพ
- 1.6) ระยะเวลาที่อยู่ในชุมชน

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

- 2.1) ด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน
- 2.2) ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน

2.3) ด้านศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยว

2.4) ด้านการจัดการรายได้และผลประโยชน์

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

1) ความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

1.1) ด้านเศรษฐกิจ

1.2) ด้านสังคม

1.3) ด้านสิ่งแวดล้อม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นำมาสู่การสร้างกรอบแนวคิด และสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่วัดระดับความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรืออื่นๆที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน

โดยแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 แต่ละข้อคำถาม ได้ออกแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาดำบล ไทรทอง อำเภอลองหาด จังหวัดสระแก้ว สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.26 มีอายุตั้งแต่ 40 – 49 ปี ร้อยละ 23.19 ระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 33.33 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ที่ 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 38.84 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 38.55 และ ระยะเวลาที่อยู่ในชุมชน 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 69.27

2. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ คือ ด้านการจัดการรายได้และ

ผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และสุดท้ายด้านศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ คือ ด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10

4. ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาตำบลไทรทอง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ด้านศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยว และด้านการจัดการรายได้และผลประโยชน์ มีความสัมพันธ์กับ ความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลไทรทอง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาตำบลไทรทอง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นปัจจัยที่จะทำให้แผนการท่องเที่ยวและความสำเร็จในการท่องเที่ยวโดยชุมชนประสบความสำเร็จ หากไม่มีการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ความสำเร็จก็เป็นไปได้ค่อนข้างยาก

ปัจจัยด้านบทบาทของผู้นำชุมชน

ถ้าผู้นำชุมชนรับฟังปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน และสามารถโน้มน้าวให้คนในชุมชนปฏิบัติตามได้ ก็จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการท่องเที่ยวโดยชุมชนมากขึ้น

ปัจจัยด้านศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยว

ศักยภาพของพื้นที่เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การท่องเที่ยวในชุมชนสำเร็จได้ รวมไปถึงทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น แต่ด้วยในเขตชุมชนตำบลไทรทองพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เพื่อทำการเกษตร ส่วนใหญ่ปลูกอ้อย มันสำปะหลัง ซึ่งอาจทำให้มีทรัพยากรไม่หลากหลาย จึงต้องหากิจกรรมอื่นในชุมชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวนั้นได้ทำกิจกรรมในชุมชนมากขึ้น

ปัจจัยด้านการจัดการรายได้และผลประโยชน์

ต้องมีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือ รวมไปถึงมีการแจ้งข่าวสารให้คนในชุมชนได้ทราบถึงผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวโดยชุมชน รวมไปถึงหลักเกณฑ์การกระจายรายได้และผลประโยชน์ให้แก่คนในชุมชน

ด้านเศรษฐกิจ

คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีการกระจายรายได้สู่คนในชุมชน ส่งผลให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น

ด้านสังคม

สังคมมีการปรับเปลี่ยนเป็นชุมชนแห่งการท่องเที่ยว รวมไปถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนมากขึ้น ทำให้คนในชุมชนต้องปรับตัวเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว

ด้านสิ่งแวดล้อม

มีทั้งในทางบวกและทางลบ ถ้าหากคนในชุมชนมีการบริหารจัดการดีจะทำให้ชุมชนสะอาด หากมีการบริหารจัดการไม่ดี จะเกิดขยะมูลฝอย ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายไปเรื่อยๆ เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น ทรัพยากรในชุมชนก็จะถูกใช้จนมากขึ้น

บรรณานุกรม

กนกวรรณ ชูชาญ. (2552). การจัดการความรู้ทางทรัพยากรวัฒนธรรมโดยผู้ในชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน บ้านผาหมอน คอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการบริหารงานวัฒนธรรม วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงขี้เหล็ก.

กมลชนก จันทร์เกตุ. (2560). การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา : ชุมชนเกาะขอม จังหวัดสงขลา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงขี้เหล็ก.

กิตติภักดิ์ จุฬินชัย และณัฐธา วิจิตรนัยภาค. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนบ้านบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ. Dusit Thani College Journal.

กุลวดี จันทร์วิเชียร และคณะ. (2564). ปัจจัยความสำเร็จของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ของชุมชนหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช. Rajapark Journal.

เกศรา สุขเพชร, นนทลฉัตร วีรานุกัตติ. (2560). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวโดยชุมชนของไทย. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

เกื้อกุล ปุ๊ตผาม. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศูนย์แม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

จรัญญา คงเพชร (2563). ความสำเร็จการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน : กรณีศึกษาตลาดน้ำ ท่าคา จังหวัดสมุทรสงคราม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

จิราภรณ์ แก้วมณี. (2557). การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ชุมชนบ้านหัวเขาเงิน อำเภอปากท่อจังหวัดราชบุรี. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณรัชชอร์ ศรีทอง. (2554). การบริหารงานพัฒนาชุมชนเชิงยุทธศาสตร์(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ :
โอ เดียนสโตร์.

ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์. (2550). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในพื้นที่บริการของ
โรงเรียนล้อมแรดวิทยา อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดลพบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา),
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ประเดิม แพทย์รังษิณี. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณี
เทศบาล ตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราช
ภัฏรำไพพรรณี.

ประสาร โชค ชูระนุกู และชนิด เผ่าพันธุ์ดี. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมในตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบุรี.

ปิยธิดา ปาลรังษิณี และกุลพิชญ์ โภไคยอุดม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการท่องเที่ยวโดยชุมชน อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ.

ปยุตวิรี วิเศษสุนทรสกุล. (2563). แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัด
นครราชสีมา. มหาวิทยาลัยพะเยา.

พจนนา สนวนศรี. (2546). คู่มือการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน. กรุงเทพมหานคร: โครงการท่องเที่ยว
เพื่อชีวิตและธรรมชาติ.

ภณสิทธิ์ อ้นยะ. (2563). การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยกระบวนการพัฒนาแหล่ง
ท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ.

มินตรา ดิเรณปริชญ์. (2551). การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนในบริเวณเทศบาลตำบลอัมพวา
และพื้นที่ใกล้เคียง. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชนองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นและราชการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: บั๊กพอยท์.

ยศพนต์ สุธรรม และคณะ. (2561). รูปแบบการมีส่วนร่วมเพื่อคืนคนดีสู่สังคม ระหว่างศูนย์ยุติธรรม
ชุมชนและเรือนจำกลางจะเข้จังหวัดตราด. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ, 5(1), 25-32

รักษ์พงศ์ วงศาโรจน์, สุมาลี นันทศิริพล. (2556).เป้าหมายเชิงพฤติกรรมของชุมชนและนักท่องเที่ยว เพื่อขับเคลื่อนพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนผ่านการตลาดเพื่อสังคม.วารสารวิชาการท่องเที่ยวไทย นานาชาติ.

วารยาภา มิ่งศิริธรรม. (2564). รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา.

ศิริภา คุณพระเนตร. (2553). ศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาหมู่บ้านแสมชาย ตำบลบางครก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลป ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร

สุดถนอม ต้นเจริญ. (2560).การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบางขันแตก จังหวัดสมุทรสงคราม.มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา.

สัณญา เคนาภูมิ. (2551). ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนลุ่มน้ำโขง. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาคุุณบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2557). คู่มือการตรวจประเมินมาตรฐาน คุณภาพแหล่งท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.

อัจฉรา ศรีลาชัย. (2559). แนวทางการจัดการรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน บ้านโลก เมือง ตำบลจระเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

อุดร วงศ์ทับทิม. (2546). โครงสร้างการประสานงานวิจัยและพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนแนวคิดและประสบการณ์.เชียงใหม่ :มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จรัญ คงเพชร (2546). โครงสร้างการประสานงานวิจัยและพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวโดย ชุมชนแนวคิดและประสบการณ์.เชียงใหม่ :มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Ministry of Tourism and Sports & Designated Areas for Sustainable Tourism Administration. (2018). Sustainable Community Tourism Development Plan 2015-2020. Bangkok: Designated Areas for Sustainable Tourism Administration.

O’Leary,R., and Vij, N. (2012). Collaborative Public Management Have We Been and Where Are We Going?. Journal of Management Inquiry .October 1, 2013 22: 382-392.

Sifuna, N. (2010). Community-Based Natural Resource Management: Suitability and Effectiveness. Retrieved August 20,2010,from

<http://proquest.umi.com/pqdweb?index=0&did=2115561731&SrchMode=1&sid=3&Fmt=2&VInst=PROD&VType=PQD&RQT=309&VName=PQD&TS=1283330912&clientId=47904>

Slocum,S.L.(2010). Sustainable community tourism development: The case of Tanzania.RetrievedJuly.20,2010,from<https://vpn.kku.ac.th/DanaInfo=proquest.umi.com+pqdweb?index=35&did=2037864681&SrchMode=1&sid=1&Fmt=2&VInst=PROD&VType=PQD&RQT=309&VName=PQD&TS=1279790843&clientId=47904>

Suansri, Phochana. (2003). Guideline for Managing Community Based Tourism. Bangkok: Travel for Life and Nature Press.